

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

«Затверджую»

Голова приймальної комісії
СумДПУ імені А.С. Макаренка
проф. Ю.О. Лянной

«13» *Лянной* 2020 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
014 Середня освіта (Хореографія)
ступінь «бакалавр»
на основі ОКР Молодший спеціаліст

Розглянуто на засіданні приймальної
комісії університету «28» 02 2020 р.
протокол № 5

Суми – 2020

Програма фахового випробування для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Хореографія) на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

Укладачі:

- завідувач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства, доктор педагогічних наук, професор Єременко О.В.;
- заслужений працівник освіти України, доцент кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства Тригуб І.В.;
- старший викладач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства Максименко А.І.

Ухвалено на засіданні кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства

« 28 » лютого 2020 р., протокол № 9

Завідувач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства доктор педагогічних наук, професор _____ Єременко О.В.

Голова предметної комісії _____ Енська О.Ю.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На навчання зі скороченим терміном навчання 2 роки та нормативним терміном навчання 3 роки. підготовки бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (Хореографія) приймаються особи, які мають диплом молодшого спеціаліста та відповідну фахову підготовку.

Вступний іспит має на меті визначення рівня фахової підготовки вступника, спроможного під час навчання досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі художньо-естетичного виховання дітей та молоді засобами хореографічного мистецтва. Специфіка участі цього виду творчості у формуванні гармонійно розвинутої особистості зумовлена природою та виразними засобами танцю.

На фаховому випробуванні абітурієнт має:

- вміти продемонструвати певний рівень володіння технікою виконання вправ, комбінацій, віртуозних елементів класичного танцю;
- вміти продемонструвати певний рівень готовності кістково-м'язового апарату до занять хореографією;
- вміти продемонструвати певний рівень володіння координацією, м'язової та зорової пам'яті;
- знати художньо-образний зміст виконуваних хореографічних творів;
- володіти навичками самостійного складання танцювального етюду в різних стилях;
- володіти вмінням досягати відповідності характеру рухів і музики.

Програма фахового випробування з хореографії передбачає показ абітурієнтом своїх творчих здібностей та виконавських можливостей у галузі хореографічного мистецтва.

Фахове випробування складається з двох етапів: «Демонстрація елементів екзерсису» і «Створення та виконання танцювального етюду на запропоновану тему».

Перший етап **«Демонстрація елементів екзерсису»** передбачає виконання екзерсису класичного танцю біля станка та виконання стрибків.

Перелік елементів екзерсису класичного танцю біля станка:

- постановка корпусу;
- підготовче положення та I, II, III позиції рук;
- I, II, III, та V позиції ніг;
- demi-plie по I, II та V позиціях;
- grand plie по I, II та V позиціях;
- battement tendu з I та V позиції вперед, убік, назад;
- battement tendu з demi-plie з I та V позиції вперед, убік, назад;
- battement tendu jete з I та V позиції вперед, убік, назад;
- rond de jambe par terre en dehor та en dedan;
- battement fondu вперед, убік, назад носком у підлогу та на 45°;
- battement frappe вперед, убік, назад носком у підлогу та на 30°;
- battement releve lent вперед, убік, назад на 90°;
- grand battement jete з V позиції вперед, убік, назад;

- temps leve saute по I, II та V позиціях;
- changement de pied;
- pas echappe в II позицію;
- port de bras I, II, III.

Другий етап «Створення та виконання танцювального етюду на запропоновану тему» передбачає створення та виконання танців різних стилів і жанрів, зокрема:

- історико-побутовий танець (менуєт, гавот, вальс, полька, кадриль, мазурка, па-де-катр та ін.);
- класичний танець;
- народно-сценічний танець (український, російський, білоруський, угорський, чеський, іспанський тощо);
- бальний танець (європейські танці – танго, віденський вальс, повільний та швидкий фокстрот та ін.; латиноамериканські танці – самба, румба, ча-ча-ча, пасодобль, джайв);
- сучасний танець (модерн, джаз, диско, хіп-хоп, контемпорарі та ін.).

Етюд повинен мати закінчену музично-хореографічну форму: мати експозицію, зав'язку, розвиток дії, кульмінацію та розв'язку. Тривалість – 3-4 хвилини. Зміст танцювального етюду може бути різноманітним:

- відображення явищ навколишнього життя й природи;
- акторські завдання;
- танцювальна імпровізація на народну, сучасну музику;
- уміння передавати музику й зміст образу рухом;
- зміна характеру музики (ритм, темп, динаміка, тощо).

Вступник повинен мати при собі комплект танцювальної форми, комплект танцювального взуття (балетки, черевики та інше) та флешку з необхідним музичним матеріалом. За необхідністю абітурієнту надається можливість **виконання музичних творів з концертмейстером**. Заявка та нотний матеріал подаються абітурієнтом особисто у приймальну комісію вищого навчального закладу до початку вступних випробувань.

Фахове випробування складається усно і проводиться протягом одного дня, визначеного Приймальною комісією, та одним складом предметної комісії.

Фахове випробування для вступу на навчання за спеціальністю 014 Середня освіта (Хореографія) зі скороченим терміном навчання оцінюється за 200-бальною шкалою. Остаточна оцінка вступного фахового випробування є **сумою балів**, отриманих абітурієнтом за результатами перевірки його демонстрації елементів екзерсису (**0 – 80 балів**) і володіння навичками створення та виконання танцювального етюду на запропоновану тему (**0 – 120 балів**).

ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Комісія оцінює якість виконавської інтерпретації класичного екзерсису й танцювального етюд, відповідність різним стилям і жанрам, рівень володіння технікою виконання рухів, артистизм виконання.

Рівень виконавської підготовки абітурієнта з хореографії оцінюється за такими критеріями:

- а) досвід виконання класичного екзерсису біля станка;
- б) віртуозність (володіння технічними прийомами виконання рухів, координація – синхронність та автономність рухів, м'язова напруга, тощо);
- в) стильова та жанрова відповідність;
- г) виконавське втілення драматургії хореографічного твору (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація та розв'язка);
- д) артистизм та творчо-виконавська індивідуальність абітурієнта (хореографічні здібності, почуття ритму, музичність, емоційність, манера виконання, техніка виконання, творча фантазія).

Критерії оцінювання якості знань та умінь

Демонстрація елементів екзерсису

- 61-80 балів** Абітурієнт демонструє високий рівень практичних хореографічних компетенцій не допускаючи помилок. Робота біля станка та на середині зали характеризується відмінною технікою виконання, узгодженістю рухів. У процесі демонстрації елементів екзерсису не допускає помилок, технічне виконання роботи на відмінному рівні. Абітурієнт добре координує рухи, має гарну поставу ту та високий рівень розвитку хореографічних здібностей (високий рівень розгорнутості тазостегнового та гомілковостопного суглобів, високий підйом, великий танцювальний крок, гнучкість та високий, легкий стрибок).
- 41-60 балів** Абітурієнт демонструє наявні практичні хореографічні компетенції, допускає помилки, але в процесі виконання частково їх виправляє. Робота біля станка та на середині зали характеризується доброю виворотністю ніг, вдалим спробами одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку, задовільним рівнем виконання. У процесі демонстрації елементів екзерсису допускає незначні помилки, практичні навички не відрізняються досконалістю виконання, технічне виконання роботи на достатньому рівні, але потребує вдосконалення. Відсутні грубі порушення щодо методики виконуваних елементів. Абітурієнт відчуває, сприймає музичний супровід, активно поєднуючи його з танцювальними рухами. Присутня здібність до імпровізації.
- 21-40 балів** Абітурієнт має недостатньо сформований рівень творчих здібностей, демонструє відсутність елементарних навичок та умінь

у хореографічній діяльності. Знаходить відмінності між елементами класичного екзерсису за її характерними особливостями. Робота біля станка та на середині зали характеризується слабкими м'язами, помітно, але незначно вираженими у поставі функціональними відхиленнями, недостатньою виворотністю ніг, невмінням одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, недостатньою висотою кроку, невмінням передати характер виконуваних ним елементів та недостатнім рівнем виконання. Проте, окремі фрагменти (частини) завдання виконані вдало та заслуговують позитивної оцінки.

0-20 балів Абітурієнт має слабо сформований рівень творчих здібностей, демонструє повну творчу та емоційну пасивність, відсутність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Не розрізняє елементи екзерсису за її характерними особливостями. Немає уявлень про будь-які форми класичного танцю. Робота біля станка та на середині зали характеризується повною відсутністю виворотності ніг, апломбу, висоти кроку, невмінням створити артистичний образ, дуже низьким рівнем виконання рухів.

*Створення та виконання танцювального етюду
на запропоновану тему*

101-120 балів Абітурієнт демонструє бездоганне володіння тілом (пластичність та координація). Рухи вільно узгоджуються під музичний супровід. Танцювальна імпровізація є різноманітною та яскравою за своїм виконанням, образною за своїм вираженням. У процесі створення та виконання танцювального етюду не допускає помилок; присутня стильова та жанрова точність; наявна виразність відтворення елементів історико-побутових, класичних, народно-сценічних, бальних та сучасних танців. Абітурієнт виявляє постережливість, активність, швидку реакцію на зміни рухів, бездоганне й якісне виконання танцю, високий рівень технічної підготовки та виконавської майстерності, яскраву образність, емоційність, переконливість виконавської концепції. Повністю збережена драматургія та художня цілісність танцювального етюду на запропоновану тему.

81-100 балів Абітурієнт демонструє досить гарне володіння тілом. Рухи вільно узгоджуються під музику. Яскрава, але дещо одноманітна за своїм виконанням пластична імпровізація. У процесі створення та виконання танцювального етюду майже не допускає помилок; присутня незначна напруженість рухів; на достатньому рівні наявна виразність відтворення елементів історико-побутових, класичних, народно-сценічних, бальних та сучасних танців. Абітурієнт виявляє відчуття стилю та жанру, достатньо яскраве та образне виконання, дещо сповільнену реакцію на зміну рухів, достатню технічну підготовку. Зустрічаються випадкові неточності, що не впливають

не загальне художнє враження. Цілісність та драматургія танцю збережена.

61-80 балів Абітурієнт демонструє вільне володіння тілом, гарне почуття ритму, однак у наявності деяка скутість. Рухи дещо одноманітні, виконання не досить виразне. У процесі створення та виконання танцювального етюду допускає помилки, але в процесі виконання частково їх виправляє; виразність відтворення елементів історико-побутовий, класичних, народно-сценічних, бальних та сучасних танців не відрізняються майстерністю та потребує вдосконалення. Абітурієнт виявляє стильові та жанрові неточності, недостатню спостережливість та увага, не зовсім яскраве та образне виконання рухів. Однак виконання танцю художньо виразне, достатній рівень технічної підготовки, хоч помітна незначна технічна напруженість. Бракує художньої цілісності.

41-60 балів Абітурієнт демонструє мало вагомі навички володіння тілом, допускає помилки, але в процесі виконання намагається їх частково виправити. Імпровізовані рухи скуті, напружені, спостерігається незначна нескоординованість. Музично-ритмічні відчуття розвинуті у недостатній мірі. Невиразність створення та виконання елементів історико-побутових, класичних, народно-сценічних, бальних та сучасних танців, потребує вдосконалення. Абітурієнт допускає жанрові та стильові помилки, бракує спостережливості, виявляє сповільнену реакція не зміну рухів. Виконання танцювального етюду на запропоновану тему недостатньо виразне, допускаються незначні технічні помилки, досить непереконлива виконавська концепція. Бракує художньої цілісності та драматургії етюду.

21-40 балів Абітурієнт має недостатньо сформований рівень творчо-виконавських здібностей, демонструє відсутність навичок володіння тілом. Танцювальні рухи напружені та скуті, пластична імпровізація одноманітна й невиразна, узгодженість рухів тіла під музичний супровід недостатня. Невиразність створення та виконання елементів історико-побутовий, класичних, народно-сценічних, бальних та сучасних танців потребує вдосконалення, проте, окремі фрагменти етюду виконані вдало та заслуговують позитивної оцінки. Абітурієнт допускає жанрові та стильові помилки, виявляє відсутність спостережливості та увага, демонструє невиразне та непереконливе виконання танцю. Образна невизначеність. Досить задовільний рівень технічної підготовки.

0-20 балів Абітурієнт має слабо сформований рівень виконання рухів; демонструє скутість, напруженість, нескоординованість у пластичній імпровізації; відсутність техніки виконавства. Музично-ритмічне відчуття виражено у недостатній мірі. Відсутнє розуміння жанру і стилю запропонованих елементів танцювального етюду (історико-побутовий, класичний, народно-сценічний, бальний та сучасний). Абітурієнт допускає пасивність та індиферентність у

показі, неспроможність відтворити запропонований матеріал, невиразне та індіферентне виконання етюдів. Низький рівень технічної підготовки та виконавської майстерності. Відсутня драматургія та художня цілісність танцю.

Результат абітурієнта до 100 балів – не склав, 100 балів і вище – склав